

Onderwerp Informatie brief jaarverslag Parkeerbedrijf 2013

Steller Jeroen Visser

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 88 48 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 4271257

Datum **30 APR 2014** Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

1. Inleiding

Bijgevoegd treft u ter kennisname het Jaarverslag Parkeerbedrijf 2013 aan. Omdat openbaarmaking van de informatie in de diverse bijlagen schade kunnen toebrengen aan de economische en financiële belangen van de gemeente, worden (gedeelten van) deze bijlagen u conform artikel 25, lid 2 Gemeentewet onder oplegging van de geheimhoudingsplicht overgelegd. Het betreft hier de volgende onderdelen van het Jaarverslag 2013: de hoofdstukken 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 5 (paragraaf Parkeergarages) en 6 en de bijlage. Wij stellen u dan ook voor om gelet op artikel 25, lid 3 Gemeentewet de door ons voorlopig opgelegde geheimhoudingsplicht te bekrachtigen in de eerstvolgende raadsvergadering.

In lijn met het jaarverslag 2012 zijn de meerjarenprognose en de bijbehorende risicoanalyse geactualiseerd.

2. Jaarverslag Parkeerbedrijf

Het voorliggende jaarverslag laat per productgroep zien welke resultaten het afgelopen jaar zijn bereikt. Het afgelopen jaar heeft vooral in het teken gestaan van het uitrollen van de marketingcampagne “P-stad daar begint de binnenstad” en het voorbereiden en invoeren van de tariefdifferentiatie maatregelen in lijn met de “motie Parkeerimpuls” en de collegeopdracht om het Parkeerbedrijf commerciëler te laten werken. Verdere grote klussen waren de ingebruikname van de Station Europaparkgarage, de afsluiting van P+R-terrein P3 Europapark en de afronding van de aanbesteding van de card-only parkeerautomaten.

Het jaar 2013 is afgesloten met een tekort van bijna € 0,9 miljoen. In de vorige meerjarenprognose, behandeld in de Commissie Beheer & Verkeer van 15 mei 2013, werd een tekort van € 1,5 miljoen aangenomen. Het tekort is lager uitgevallen door o.a. lagere kapitaallasten van de Damsterdiepgarage, incidenteel minder reguliere uitgaven voor marketing & promotie en hogere omzetten van de parkeervergunningen en parkeerautomaten. Tevens zijn door een vermindering van de personele capaciteit

de interne kosten lager uitgevallen. De financiële resultaten zijn in het jaarverslag per productgroep nader toegelicht.

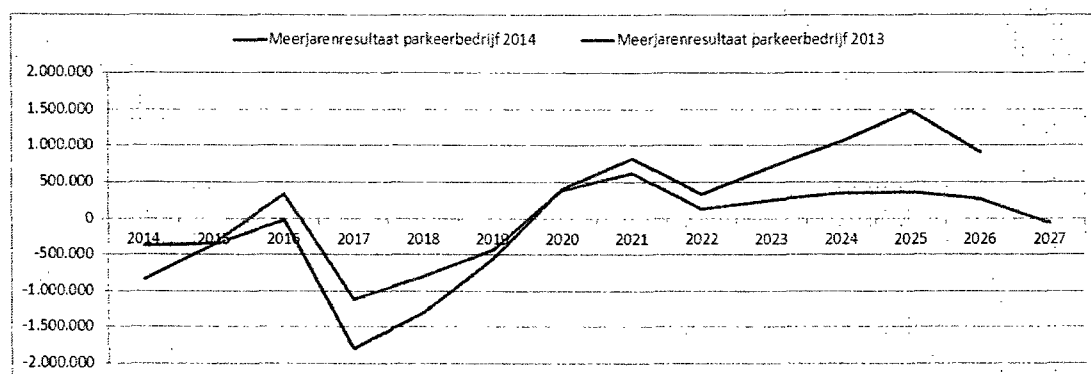
3. Meerjarenprognose 2014

De meerjarenprognose en de risico-analyse zijn geactualiseerd. Deze risico-analyse is van belang met het oog op de vaststelling van het benodigde weerstandsvermogen voor het Parkeerbedrijf.

Financieel resultaat

Uit de nieuwe meerjarenprognose blijkt dat tot het jaar 2019 het exploitatie resultaat van het Parkeerbedrijf fors positiever uitvalt in vergelijking met de meerjarenprognose uit 2013. Dit wordt onder andere verklaard door de lagere kapitaallasten ten gevolge van de lagere rente. Daarnaast is het behaalde resultaat op straatparkeren hoger dan begroot in 2013, wij verwachten dat dit ook een positief effect zal hebben op het meerjarenbeeld. Vanaf 2020 is de verwachting dat het resultaat van het Parkeerbedrijf structureel positief uitvalt. In 2026 en 2027 neemt het resultaat wel af als gevolg van geplande grote onderhoudsuitgaven in zowel de Boterdiep- als de Euroborggarage.

De meerjarenprognose heeft op dit moment in de jaren 2015, 2017 en 2018 een tekort. We nemen het tekort in 2015 mee bij het opstellen van de begroting voor 2015, zodat uiteindelijk een sluitende begroting kan worden gepresenteerd. De tekorten voor 2017 en 2018 worden nog niet meegenomen bij de begroting 2015. Enerzijds omdat het uiteindelijke tekort in 2016 en 2017 nog af kan wijken van de actuele meerjarenbegroting, anderzijds zit in de meerjarenprognose nog een buffer om eventuele tekorten op te kunnen vangen (er wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met een stijging van de rente).

Het actuele meerjarenbeeld van de productgroep Parkeergarages laat in vergelijking met 2013 lagere resultaten zien. Dit wordt veroorzaakt door een tussenstap in de ingroei van de Damsterdiepgarage (€ 0,8 mln in plaats van € 1.1 mln) en de aanpassing van de indexatie van de opbrengsten.

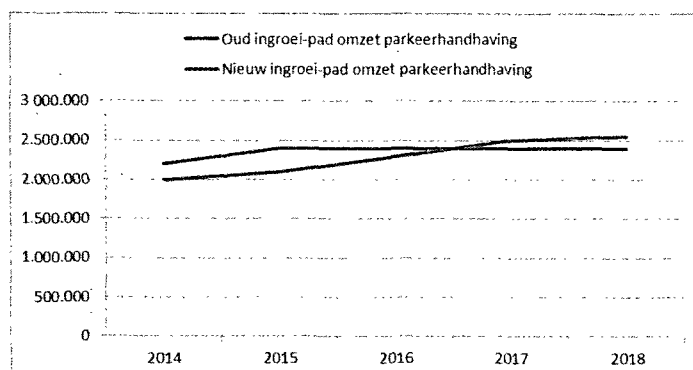
In de vorige meerjarenprognose werden de opbrengsten elk jaar met 2% verhoogd. Omdat landelijk gezien de parkeertarieven onder druk staan en de verschillende parkeerexploitanten in Nederland de tarieven dit jaar ook niet hebben verhoogd, wordt

een jaarlijkse indexatie niet meer realistisch geacht. Daarom is de indexatie voor zowel 2014 als 2015 op nul gezet. Daarna wordt de indexatie om het jaar op 2% gezet. Een jaar niet indexeren kost jaarlijks tussen de €50.000 en € 190.000 aan omzet. Ook de omzetten van de Rademarkt- en de Oosterpoortgarage zijn naar beneden bijgesteld (totale impact € 150.000). Deze negatieve factoren worden gedeeltelijk gedempt doordat in de nieuwe meerjarenprognose uitgegaan wordt van een lagere renteontwikkeling (ROP) tot en met 2018 vergeleken met vorig jaar. Dit heeft voor 2014 een positief effect van € 300.000.

De productgroep Straatparkeren laat in de geactualiseerde Meerjarenprognose een licht positiever resultaat zien ten opzichte van vorig jaar. Dit wordt vooral veroorzaakt door een stijging van de opbrengsten (€ 90.000). Daarnaast zijn de exploitatiekosten met ruim € 250.000 afgenomen. Dit positieve effect wordt gedempt door een langere ingroei van de omzet vanuit het fiscale parkeertoezicht en een aanpassing van de indexatie (1% in plaats van 2%). Achterliggende oorzaak van deze aanpassing ligt in het feit dat ook bij het straatparkeren de tarieven onder druk staan en dat meerdere gemeenten de straatparkeertarieven hebben bevroren.

Voor wat betreft het resultaat uit parkeertoezicht is in de voorliggende meerjarenprognose, net als in de meerjarenprognose 2013, een groei opgenomen. Er is een extern onderzoek uitgevoerd naar de huidige effectiviteit van het fiscale toezicht, mogelijke verbeteringen in de bedrijfsvoering en advisering om het toezicht verder te digitaliseren (zie brief aan uw raad d.d. 1 oktober 2013 aangaande 'Stadstoezicht: resultaten onderzoek en hoofdlijnen verbeteringen'). Wij informeren u op korte termijn over de resultaten van dit onderzoek en de implicaties hiervan voor de wijze waarop wij de parkeerhandhaving vormgeven. Daarnaast verwerken wij de uitkomsten van het onderzoek in een strategisch handavingsplan. Na de zomer wordt een voorstel tot verdere digitalisering van het parkeertoezicht in procedure gebracht.

Op basis van de eerste resultaten van dit onderzoek hebben wij besloten om het ingroei-pad te verlengen van twee jaar naar vier jaar en houden we in 2017 rekening met € 0,1 miljoen aan meeropbrengsten ten opzichte van de vorige meerjarenprognose. Voor 2014 is ingezet op een positief resultaat van ruim € 0,5 miljoen oplopend naar ruim € 0,8 miljoen jaarlijks met ingang van 2017.

De bijdrage van € 0,15 miljoen van het OV-Bureau aan de onderhoudskosten van de P+R-terreinen is voor 2013 en 2014 gerealiseerd. De gesprekken over een structurele bijdrage vanuit het OV-bureau zijn inmiddels opgestart.

De grootste verschil ten opzichte van de vorige meerjarenprognose wordt veroorzaakt door de lagere rente. In de onderstaande tabel zijn de groeipaden van dit jaar en vorig jaar naast elkaar gezet.

	Prognose 2013	Prognose 2014	Vershil
2014	3,45%	3,00%	-0,45%
2015	3,55%	3,20%	-0,35%
2016	3,70%	3,4%	-0,30%
2017	3,85%	3,6%	-0,25%
2018	4,00%	3,8%	-0,2%
2019	4,00%	4,00%	-

Stijging of daling met 0,1 % heeft een absoluut effect van circa € 100.000,- per jaar (heden) naar bijna € 180.000 in 2017. De eerste jaren heeft de lagere rente een forse impact op het resultaat van het Parkeerbedrijf.

Andere wijzigingen en parameters die de resultaatsprognose beïnvloeden zijn:

- Herijking omzetverwachtingen Boterdiep:

In de meerjarenprognose zijn de uitgangspunten voor de omzetverwachtingen Boterdiep herijkt op basis van de huidige verwachtingen ten aanzien van de ontwikkelingen van het programma. Het programma bestaat uit het realiseren van woningen (en de bijbehorende parkeerabonnementen), de komst van het Infoversum en het effect hiervan op de omzet kort parkeren, de autonome groei in het gebied en het effect daarvan op de omzet kort-parkeren en de ontwikkelingen rondom het UMCG. Daarnaast is de daling (circa € 40 per maand) van het abonnementstarief voor bewoners ook verwerkt in de meerjarenprognose.

Deze wijzigingen hebben ertoe geleid dat de omzet vanaf het jaar 2022 met € 100.000 naar beneden is bijgesteld, oplopend tot circa € 500.000 in 2027 ten opzichte van de voorgaande meerjarenbegroting. Hiermee houden we nog steeds een stevige groei-ambitie over.

- Niet volledig realiseren besparing NS Stalling Station:

In de meerjarenprognose 2013 was een besparing opgenomen van op het contract met de NS Stalling Station. Deze besparing is in 2013 € 55.000 lager uitgevallen. De beoogde besparing van € 70.000 op het contract van de NS Stalling Station is na onderhandeling tussen de Gemeente Groningen en de NS blijven steken op 15.000. Voorwaarde hierbij is dat de NS in het weekeinde nu 1.400 fietsparkeerplaatsen in plaats van 1.100 gratis ter beschikking stelt.

Risicoanalyse

De vorig jaar gepresenteerde risicoanalyse is geactualiseerd. De meerjarenprognose wordt elk jaar herijkt aan de hand van het resultaat van het jaar daaraan voorafgaand. Dit betekent dat de invloeden uit voorgaande jaren (economische recessie, ontwikkeling bezoekersaantallen binnenstad, trends (thuiswerken/internetwinkels)) en tevens beleids- en projectmatige keuzes automatisch verwerkt zijn in de cijfers. De belangrijkste risico's worden hieronder kort weergegeven en zijn verwerkt in het risico-model en meegenomen bij de bepaling van de gewenste omvang van het weerstandsvermogen.

De belangrijkste risico's zijn:

1. Renteontwikkeling (ROP)

Schommelingen in de rente is één van de belangrijkste risico's van het Parkeerbedrijf. De hoge boekwaarde (120 miljoen) van voornamelijk de parkeergarages, maakt het Parkeerbedrijf kwetsbaar. Een toe- of afname van 0,1% van het rentepercentage heeft een jaarlijks financieel effect van € 100.000 (heden) oplopend vanaf 2017 naar € 180.000.

In de vorige meerjarenprognose werd vanaf 2014 gerekend met een percentage van 3,45%. In de geactualiseerde meerjarenprognose wordt in 2014 nog gerekend met het vastgestelde percentage van 3%. Omdat op de lange termijn na 2020 het reëel is te veronderstellen dat de rente gaat stijgen, wordt via een jaarlijkse opslag (van 0,2%) vanaf 2019 gerekend met een rente van 4%. Vanaf dat jaar is de rente stabiel gehouden op 4%.

2. Achterblijvende bezetting gemeentelijke parkeergarages

De bezettingsgraden van de gemeentelijke parkeergarages worden direct beïnvloed door de macro-economische /conjuncturele ontwikkelingen. De vertraagde ontwikkelingen van de diverse programma's, de kwetsbaarheid van het bezoek aan de binnenstad en andere ontwikkelingen zoals het internet winkelen en "Het nieuwe werken", vormen een risico voor de bezetting van de parkeergarages.

Voor de Damsterdiep- en de Forumgarage zijn garages met een hoog risicoprofiel omdat het nog onzeker is of de beoogde bezettingsgraden uiteindelijk gerealiseerd gaan worden. Ook de Boterdiepgarage is een kwetsbare garage omdat deze zeer afhankelijk is van de diverse ontwikkelingen in het gebied (o.a. woningbouw, Infoversum en abonnementen van het UMCG). Het risico van de Boterdiepgarage is tot en met 2021 onderdeel van de grondexploitatie CiBoGa.

3. Effect infrastructurele projecten op omzet

De verschillende infrastructurele projecten worden gecoördineerd door Groningen Bereikbaar en zullen een financiële invloed hebben op zowel de omzet van straat- als ook het garageparkeren. Groningen Bereikbaar is op dit moment druk bezig met het uitwerken van de detailplanning en het in kaart brengen van het effect van de werkzaamheden op verkeersstromen in en rond de stad. Hierdoor is dit risico nog niet gekwantificeerd in het risicomodel.

Momenteel is er een projectgroep binnen Groningen bereikbaar bezig met het voorbereiden van de aanbesteding van een nieuw Parkeer Route Informatie Systeem (PRIS). Op dit moment is de planning erop gericht dat begin 2015 een nieuwe PRIS op straat zal staan. Het nieuwe PRIS zal een prominente rol gaan spelen in de (bij)sturing van verkeersstromen, hetgeen weer van invloed is op de exploitatie van de parkeergarages.

4. Beoogde bijdrage OV Bureau

In 2013 zijn afspraken gemaakt met het OV-bureau over hun bijdrage aan de beheerlasten van P+R-terreinen. Het betreft hier een bijdrage van € 150.000 voor de jaren 2013 en 2014. In 2014 is met de verschillende partners een verkenning opgestart hoe vanaf 2015 omgegaan moet worden met dit vraagstuk. Omdat op dit punt nog geen sluitende afspraken zijn gemaakt, blijft dit een risico.

5. Uitbreiding P+R terreinen

De beleidsmatige inzet van de Gemeente Groningen op het gebruik van P+R en de beoogde uitbreiding van de parkeercapaciteit leidt (en zal verder leiden) tot minder gebruik van parkeergarages. Naar verwachting 25% van de op P+R-terreinen geparkeerde auto's, zou zonder P+R faciliteit in een parkeergarage (commercieel of gemeentelijk) of op straat staan. De invloed van de komst van de nieuwe P+R-terreinen (Driebond en Zernike) en de uitbreiding van het bestaande P+R-terrein Haren is indirect opgenomen in het risico-model bij de tegenvallende bezettingsgraden van de gemeentelijke parkeergarages.

6. Ingroei omzet uit Parkeertoezicht

In de meerjarenprognose is een ingroei pad opgenomen betreffende het resultaat uit parkeertoezicht. Gezien de omvang van het bedrag en omdat het resultaat beïnvloed wordt door verschillende onderdelen (betalingsbereidheid, beleidsmaatregelen (inzet op P+R, "Blik van straat")) en economische factoren (bezoekersaantallen binnenstad, internet winkelen), is hier een fors risicoprofiel aangehangen.

7. Specifieke vastgoedmanagementrisico's

De vastgoedportefeuille heeft op dit moment een waarde van 120 miljoen. Vanaf 2017 komt de Forumgarage hier nog bij. De vastgoedportefeuille omvat verschillende risico's, zoals onderhoud en renovatie, beheer, contractrisico's en aansprakelijkheidsrisico's.

Weerstandsvermogen

Voor de meerjarenprognose 2014 is de gevoeligheids-analyse geactualiseerd voor de onderdelen:

- rente;
- opbrengsten en kosten;
- OV-bijdrage;

- bezettingsgraad parkeergarages;
- ontwikkeling straatparkeren;
- diversen (zoals Casinogarage, Centrumgarage, Rademarktgarage en de invloed van infrastructurele projecten op de exploitatie van het Parkeerbedrijf).

In de Meerjarenprognose 2014 is het incidentele risico gekwantificeerd op € 5,4 miljoen voor de periode 2015-2018 (2013: € 4,8 miljoen voor de periode 2014-2017). Rekening houdend met de kans van optreden vraagt dit een weerstandsvermogen van € 4,9 miljoen voor de periode tot en met 2018. Voor de gehele looptijd (doorgerekend tot en met 2024) bedraagt het risicobedrag circa 18,2 miljoen (2013 € 17,2 miljoen over de periode tot en met 2023). Rekening houdend met de kans van optreden komt dit neer op een benodigd weerstandsvermogen van € 16,8 miljoen. De toename van het benodigde weerstandsvermogen wordt na 2021 grotendeels verklaard door de eerder toegelichte herijking van de exploitatie van de Boterdiepgarage. Deze conclusies worden meegenomen in de reguliere Planning en Control-cyclus.

5. Opgaven voor 2014 en 2015

Voor de jaren 2014 en 2015 heeft het Parkeerbedrijf verschillende belangrijke klussen en projecten op stapel staan. Deze werkzaamheden worden niet allemaal door het Parkeerbedrijf zelf uitgevoerd, maar het slagen van de opgaven is van direct belang voor het resultaat van het Parkeerbedrijf.

- **Monitoring en evaluatie maatregelen tariefdifferentiatie**
De financiële en beleidsmatige impact van de vastgestelde maatregelen tariefdifferentiatie (november 2013) zullen, zoals toegezegd, in 2014 en 2015 stevig gemonitord moeten worden. In het jaarverslag 2014 zal de uitwerking van de maatregelen gedurende 2013 een prominente plaats krijgen.
- **Uitrol Card Only-parkeerautomaten**
In 2013 is de aanbesteding van card only parkeerautomaten afgerond en in januari 2014 zijn de eerste test-automaten geplaatst in de Oosterpoort. Indien deze test positief verloopt, dan zal vanaf eind 2^e kwartaal 2014 de feitelijke plaatsing van de bijna 300 automaten van start gaan. Uit de diverse financiële analyses is gebleken dat de inkomsten uit het straatparkeren de financiële back-bone vormen van het Parkeerbedrijf. Daarom is een succesvolle introductie en implementatie van de Card-Only-parkeerautomaten van groot belang. Dit project zal het hele jaar inzet vragen van medewerkers van het Parkeerbedrijf.
- **2^e fase marketingcampagne 'De auto onder dak'**
In 2013 is de marketingcampagne 'De auto onder dak' uitgerold. Deze campagne is ingezet om de bekendheid en de bezettingsgraden van de Damsterdiep-, Boterdiep- en Oosterpoortgarage te vergroten. Aangezien in 2013 een raadskrediet van € 200.000,- beschikbaar is gesteld en in 2014 het reguliere budget moet worden aangesproken, zal een "light-versie" van deze campagne ingevoerd worden om de garages verder te

promoten. De campagne zal in de, voor parkeergarages, belangrijkste perioden (april/mei en oktober/november) van het jaar zichtbaar zijn en inzet vragen.

- Actualisering ontheffingenbeleid en parkeerregelgeving

Het huidige ontheffingenbeleid stamt uit 1991 en heeft opfrissing. Ook zal medio 2014 de in 2013 aangepaste parkeerregelgeving op verschillende punten opgefrist worden. Beide projecten zijn van belang met het oog op enkele lopende beleidsvraagstukken (ontheffingen Binnenstad en bedrijven), maar ook te komen tot een verdere eenduidigheid in het afhandelen van aanvragen. Beoogd wordt beide projecten medio 2014 ter vaststelling aan de gemeenteraad voor te leggen.

- Verdere automatisering parkeeractiviteiten

De leverancier van het huidige vergunningensysteem van het Parkeerbedrijf heeft eind 2012 laten weten de huidige versie van het systeem vanaf het 3^e kwartaal 2015 niet verder door te ontwikkelen. Enkel tegen zeer hoge meerkosten kan de gemeente Groningen overstappen naar een nieuwe versie van het systeem. Hierdoor, en ook door het beperkte gebruiksgemak van het huidige systeem, is besloten over te gaan tot aanschaf van een nieuw parkeervergunningensysteem. Met de aanschaf en implementatie van het nieuwe systeem (beoogd eind 2014) wordt de continuïteit van de dienstverlening aan de burger gegarandeerd.

Het nieuwe parkeervergunningensysteem is voorbereid op het “kenteken-parkeren” en kan in de nabije toekomst geïntegreerd worden met het toekomstig “Zaaksysteem” van de gemeente Groningen. Met het systeem kan straks de klant ook thuis via het online portal zijn/haar parkeervergunning eenvoudig aanvragen. Een fysiek bezoek aan het loket Parkeren zal in de toekomst steeds minder noodzakelijk worden, hetgeen in lijn is met de uitgangspunten van het programma “Stad & Stadhuis”.

Ook zal de verdere digitalisering van het parkeertoezicht (via kenteken) aan de hand van scanauto's of -scooters verder worden uitgewerkt. Na de zomer zal een voorstel tot verdere digitalisering van het parkeertoezicht worden aangeboden.

- Aanbesteding beheer gemeentelijke parkeergarages

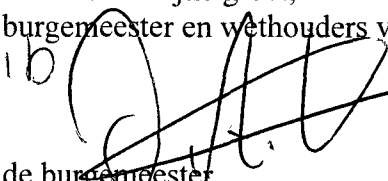
De contracten voor het beheer (bemensing en toezicht) van de gemeentelijke parkeergarages lopen in de komende twee jaar gefaseerd af. Het beheer moet opnieuw Europees worden aanbesteed. Deze aanbesteding zal voor de zomer van 2014 afgerond moeten worden. Bij de aanbesteding wordt er vanuit gegaan dat we het beheer van onze garages en de administratie van de buurtstallingen uitbesteden aan één marktpartij in plaats van de huidige drie.

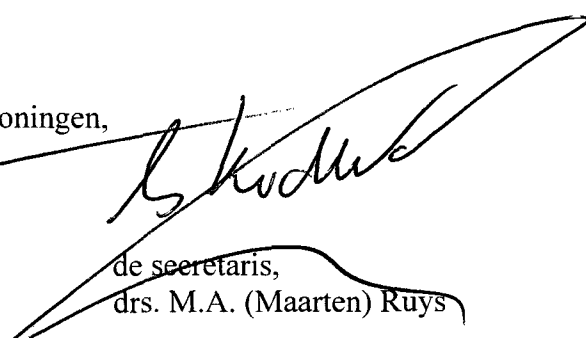
Met de aanbesteding wordt mogelijk ook vanaf 2016 een structurele besparing behaald. Eventuele financiële effecten zullen worden meegenomen in de actualisatie van de meerjarenprognose Parkeerbedrijf 2015.

Tevens wordt vanaf 2015 Stadsbeheer ingezet voor het technisch beheer en schoonmaak van de 7 gemeentelijke buurtstallingen. Stadsbeheer maakt hierbij voor de schoonmaak gebruik van mensen van Iederz.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

10
de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys